

Uličník: Valdštejnská ulice

Valdštejnská ulice vychází ze stejnojmenného náměstí, jednou se zatočí vpravo, pak zase vlevo, a už se blíží ke křižovatce Klárova a ulice Pod Bruskou. Od 14. až do 17. století říkalo se této ulici podle směru, kterým se ubírala, to jest k Písecké bráně.

Stará brána stála na začátku ulice od roku 1257 až do roku 1588 u Pálffyovského paláce (čp. 158), tam končila Malá Strana, za branou byly vinice a pak pusté končiny prastarého předměstí Na Písku (dnes Klárov), kudy vedla cesta k osadě Rybáře u brodu přes Vltavu. Historie jedné brány nám ukazuje, jak se zvětšovalo a roztahovalo město. Z Valdštejnské ulice byla brána posunuta do míst Pod Bruskou (u čp. 135), a když se stavěly nové barokní hradby, byla brána vybudována až nahoře na Mariánských sáncích. Tady je dodnes. Majetkoprávní vztahy v těchto místech byly poněkud smíšené: něco patřilo pod zápisy zemských desk (deskové domy), část majetku byla malostranské

obce (vápenka či cihelna), ale platila tady i jurisdikce svatojiřská, to znamená, že dosahoval sem z ostromu Pražského hradu klášter svatého Jiří. Nejstarší zprávy vztahují se až k bájeslovné kněžně Libuši, která si tady dala postavit dvorec, jenž nesl jméno Liboc. Sem do míst čp. 149 kladla pověst první pražský dům, který vévoda Vojen věnoval svému vojevůdci Dumslavovi. Libušin dvůr, později Dumslavův, sahal až do míst Fürstenberského paláce (čp. 153). Píše o tom Václav Hájek z Libočan, jenž dále pokračuje o Liboci, že za jeho času patřil tento majetek Jindřichu Berkovi z Dubé, nejvyššímu sudímu království českého. Jindřich Berka zemřel v roce 1541, tedy právě v roce, kdy vyšla

Hájkova Kronika česká. Dům sudího, majetek rodu Berků, nazývaný také Vápenice, souvisí velmi úzce s Hájkem a nakladatelem Václavem Halašem z Radimovic. Část nákladu Kroniky byla zničena při velkém požáru Malé Strany a Hradčan v roce 1541. Pravděpodobně tady v domě Berků byla Kronika tištěna. Mezi nakladatelem Halašem a autorem Kroniky vznikl vleklý spor, jenž se táhl až do roku 1545. Jeden k druhému chovali se ne právě nejzdvořileji. Možná už odtud pramení malá důvěra v Hájkovo dílo, protože nakladatel udělal, co bylo v jeho silách, aby Václava Hájka z Libočan očernil.

Císařský generál

Požár na Malé Straně, třicetiletá válka a po ní následující rozsáhlé konfiškace majetku daly podobu dnešní Valdštejnské ulici. Zásahu na stavební aktivitě v této době a v těchto místech má voják a císařský generál Albrecht z Valdštejna. Po něm získala ulice jméno. Ulice sleduje přibližně trasu cesty, která vedla od brodu u řeky, kde je dnes

Mánesův most, osadou Na Písku, dnešní Valdštejnskou ulicí, dále přes Pětikostelní náměstí přímo k jižnímu vstupu do Pražského hradu, který dnes už neexistuje. Před zalomením ulice k Valdštejnskému náměstí otevírá se neopakovatelný pohled na panoráma Hradu a na katedrálu svatého Víta nad střechami Malé Strany. Ještě v 16. století končila Valdštejnská ulice na východě vápenicí, pak byly zahrady: Trčkovská, Feldovská, Khynigovská, Böhmova, Dyrynkova a zahrady obecní. Všechny tyto sady staly se součástí zahrady Valdštejnského paláce. Jak tady vypadala původní zástavba, můžeme se jen dohadovat. Ještě ve 14. století byly zde domy drobných řemeslníků a zájezdní hospoda, pak přišel velký požár, válka a generalissimus Albrecht z Valdštejna. Jak bylo jeho zvykem, nebral velké ohledy na to, co mu stálo v cestě. Rozhodl se postavit na Menším Městě pražském, tedy na Malé Straně palác a také to udělal. Valdštejnský palác měl být výzvou panovníckému sídlu nahoře na skále, co do rozsahu nebyl za ním nikterak

Valdštejnská ulice je chvíli rovná jako pravítko...